

Nr 14.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckta motioner om utredning rörande den organisatoriska regleringen av de kyrkliga primärkommunerna i Stockholm.

Uti de likalydande, till konstitutionsutskottet hänvisade motionerna nr 118 i första kammaren av herrar *Öhman* och *Linderot* och nr 196 i andra kammaren av herr *Lager m. fl.* hemställes, »att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till regeringen hemställa om utredning av den organisatoriska regleringen av de kyrkliga primärkommunerna i Stockholm baserad på kammarrådet Tom Wohllins förslag till lösningar».

Wohllins förslag utgå från att hela den kyrkligt-ekonomiska medelsförvaltningen i huvudstaden centraliseras till ett enda organ och innebära, att den kyrkligt-kommunala budgeten antingen hänlägges under stadsfullmäktiges beslutanderätt eller att en gemensam kyrkligt-kommunal representation bildas för Stockholm.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionerna.

Enligt 1 § lagen om församlingsstyrelse i Stockholm äger varje territoriell församling i huvudstaden att själv, efter vad i nämnda lag närmare bestämes, vårda sina gemensamma kyrkliga angelägenheter och vissa ärenden rörande folkskoleväsendet, såvitt icke handhavandet därav enligt gällande författningar tillkommer annan. För vården av kyrkliga angelägenheter, som äro gemensamma för hela huvudstaden, bilda samtliga stadens territoriella församlingar en kyrklig samfällighet. Med huvudstadens gemensamma kyrkliga angelägenheter avses jämlikt 2 § 2 mom. nämnda lag frågor om a) prästerskapets och kyrkobetjäntes kontanta löneförmåner, b) hushållning med och vård om huvudstadens territoriella församlingar tillhörig, för bestridande av prästerskapets och kyrkobetjäntes kontanta löneförmåner avsedd egendom, c) byggnad och underhåll av andra för avlöning av prästerskapet och kyrkobetjante anvisade boställen än bostadsboställen, d) allmän kyrkoavgift samt e) avgifter till samfälligheten. Samfälligheten äger därjämte enligt 2 § 2 mom. sista stycket bevilja anslag till territoriell församling, motsvarande högst fyra femtedelar av kostnad för byggnad och underhåll av kyrka med vad därtill hör, församlingshus samt bostadsboställen för prästerskap och kyrkobetjante ävensom uppvärmning, belysning och rengöring av kyrka med vad därtill hör samt församlingshus jämte tillhandahållande av elektrisk kraft för ringning, orgelspelning och dylikt.

Ovannämnda bestämmelser tillkommo år 1942 och trädde i kraft den 1 januari 1944. Avsikten med reformen var att underlätta en ny reglering av den territoriella församlingsindelningen i Stockholm.

Den 25 februari 1938 hade uppdragits åt kammarrådet Tom Wohlin att såsom sakkunnig inom ecklesiastikdepartementet verkställa utredning rörande reglering av församlingsindelningen i Stockholm. I sitt den 31 december 1939 avgivna betänkande (SOU 1940: 1) framhöll Wohlin, att en sådan reglering icke lät sig praktiskt genomföras med mindre indelningen ställdes helt oberoende av den ojämna förekomsten av beskattningsobjekten inom stadsområdets skilda delar. Till undanröjande av detta hinder borde den kyrkligt-kommunala beskattningen fullständigt utjämnas församlingarna emellan och dessa på sätt redan skett för flertalet av rikets övriga större städer, bilda en samfällighet i ekonomiskt hänseende, varinom beslutanderätten beträffande den därigenom för alla de ifrågavarande församlingarna gemensamma budgeten utövades av en representation för stadsområdet i dess helhet. I avseende å organisationen av den centraliserade kyrkligt-kommunala förvaltningen för huvudstaden framlade Wohlin två alternativa förslag. Enligt det ena skulle beslutanderätten i fråga om även den kyrkligt-kommunala budgeten hänläggas till stadsfullmäktige. Därest emellertid ett dylikt överlämnande skulle, såsom föregripande en eventuell allmän reform av motsvarande innebörd för landets borgerliga och kyrkliga kommuner i gemen, anses icke böra äga rum, borde den erforderliga centraliseringen av församlingarnas ekonomiska angelägenheter åvägbringas genom inrättande för huvudstaden av en för densamma gemensam kyrkofullmäktigerepresentation.

I sitt betänkande underströk Wohlin särskilt, att Stockholmsförsamlingarna i en år efter år allt mer vidgad utsträckning inlåtit sig på en anslagsgivning för allehanda till området för socialvård och likställd kommunal verksamhet hänförliga ändamål. Församling ägde visserligen enligt 2 § 1 mom. lagen om församlingsstyrelse i Stockholm vidtagna åtgärder till främjande av församlingsvården. En del av de ifrågavarande anslagen måste emellertid, även med den vidaste tolkning av begreppet »församlingsvård», falla utanför ramen av församlingarnas befogenheter och alltså karakteriseras såsom direkt författningsstridiga. Därtill komme, att ett betydande antal av anslagsändamålen samtidigt tillgodosetts med anslag jämväl på Stockholms borgerliga kommuns stat. Omfattningen av församlings respektive kommuns kompetens kunde kanske diskuteras. Klart och oomtvistligt vore däremot, att den borgerliga och den kyrkliga primärkommunens behörighetsområden vore från varandra helt avgränsade eller med andra ord att ändamål, som den borgerliga kommunen ägde vårda eller eljest genom anslag tillgodose, icke tillika måtte understödjas av den kyrkliga och omvänt. Det kunde enligt Wohlin synas förvånande, att ett illegalt anslagsväsen överhuvud taget kunnat uppkomma och upprätthållas i den omfattning som skett. Tydligt vore att ett visst låt-gåssystem utbildat sig. Genom att anslagsbesluten i fråga nästan aldrig överklagats, hade den praxis, som sålunda utbildat sig, i det väsentliga kunnat genom åren obehindrat bestå utan den kontroll och den vägledning, som myndigheternas prövning av anslagsbesluten i den för kommunala besvärsmål stadgade ordningen vore avsedd att ut-

öva. Denna dualism i avseende å anslagsbeviljningen betydde enligt Wohlin även en praktisk-organisatorisk oformlighet.

Någon partiell ekonomisk samfällighet mellan huvudstadens församlingar, vilket skulle innebära, att dessa i viss utsträckning bibehöllo sin självständiga uttaxeringsrätt vid sidan av samfällighetens, ansåg sig Wohlin icke kunna tillstyrka. En sådan anordning skulle såväl sönderbryta den principiella grunden för den ekonomiska gemenskapen som ock äventyra möjligheten för dess praktiska genomförande. Den lokala uttaxeringsrätten skulle vidare försvåra den för Stockholms vidkommande angelägna fasta gränsdragningen mellan den borgerliga kommunens och kyrkoförsamlingarnas kompetensområden samt omöjliggöra åstadkommandet av en samordnande reglering för staden i dess helhet av den kommunala understödsverksamheten.

Wohlins förslag om bildandet av en total ekonomisk samfällighet blev föremål för stark kritik, särskilt från församlingarnas sida. Det ansågs, att en centralisering av huvudstadens kyrkligt-ekonomiska förvaltning skulle bli till allvarligt men för den kyrkliga församlingsverksamheten och ointetgöra de särskilda församlingarnas självbestämmningsrätt. I detta läge tillkallades professorn Åke Hassler den 31 januari 1941 att biträda såsom sakkunnig inom ecklesiastikdepartementet vid fortsatt beredning av ärendet. I sitt den 27 oktober 1941 avgivna betänkande (SOU 1941: 31) framhöll denne, att Wohlins uttalande, att en reglering av församlingsindelningen i Stockholm icke lät sig genomföras utan att en total samfällighet skapats, innefattade en alltför tillspetsad framställning av regleringsfrågans läge. En reglering kunde i själva verket ske utan ändring i de då gällande bestämmelserna för församlingsförvaltningen i Stockholm. Å andra sidan innebure en ny reglering en delning av de folkrikaste och fattigaste församlingarna i ytterområdena, vilket ytterligare skulle skärpa den ekonomiska olikställigheten församlingarna emellan. Av denna anledning vore en utjämning av skattebördan önskvärd. Då det förnämsta hindret för en indelningsändring utgjordes dels av engångsutgifterna för nyanskaffning av kyrka och församlingshus, dels av utgifterna för avlöning åt prästerskap och andra befattningshavare, vore det enligt Hasslers mening naturligt att göra dessa kostnaders bestridande till en gemensam uppgift för samtliga huvudstadens territoriella församlingar. På så sätt utmynnade Hasslers utredning i ett förslag om en partiell samfällighet för den kyrkliga menighetsförvaltningen i Stockholm huvudsakligen i fråga om byggande och underhåll av kyrkor och församlingshus samt avlöning åt prästerna och andra befattningshavare. Wohlins invändningar mot bildandet av en partiell samfällighet fann han knappast bärande.

Vad angår frågan om Stockholms-församlingarnas sociala anslagsgivning framförde Hassler vissa erinringar mot Wohlins uttalanden och framhöll, att en i viss mån utsträckt tolkning av begreppet »församlingsvård» väl vore försvarbar. Och även om församlingarnas praxis med avseende å den sociala anslagsgivningen kunde lämna rum för invändningar ur teoretisk-administra-

tiv synpunkt, kunde emellertid ur saklig synpunkt inga anmärkningar framföras mot den sålunda bedrivna verksamheten. Dualismen syntes vidare icke ha inneburit några praktiska olägenheter. Tvärtom finge man generellt säga, att vad av församlingarna härutinnan uträttats, betytt en värdefull komplettering av den borgerliga kommunens åtgärder på socialvårdens område.

I proposition nr 291 till 1942 års riksdag framlades förslag om införande av nu gällande bestämmelser rörande den kyrkliga samfälligheten i Stockholm. I sin motivering till förslaget anförde dåvarande chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Bagge, att han anslöte sig till den Hasslerska linjen, den partiella samfälligheten. Avgörande hade varit att genom de särskilda församlingarnas totala uteslutande från bestämmanderätt i fråga om utgifter, som hänförde sig till den egna församlingens behov, kunde församlingsmedlemmarnas intresse för församlingens angelägenheter befaras slappna. På grund av de anmärkningar, som framställdes ur sådan synpunkt även mot Hasslers utredning, borde den där föreslagna partiella samfälligheten något inskränkas. Detta kunde ske på så sätt, att de särskilda församlingarna bibehöllos vid sina befogenheter i fråga om byggnad och underhåll av kyrka, församlingshus m. m. men att samfälligheten erhöll rätt att anvisa bidrag till församling till nämnda ändamål intill fyra femtedelar av kostnaderna i varje särskilt fall. Det skulle häremot kunna invändas, att då samfälligheten ej kunde åläggas någon skyldighet att lämna anslag till kostnader, som beslutats av de olika församlingarna, skulle hela utjämningsstanken kunna äventyras. Departementschefen fann dock anledning antaga, att församlingsdelegerade skulle befinnas medvetna om betydelsen av det behöriga tillgodo-seendet av de uppgifter, vartill bidrag kunde lämnas.

Beträffande frågan om Stockholmsförsamlingarnas sociala anslagsgivning anslöt sig departementschefen till vad Hassler anförde. Detta innebure dock icke, att praxis i sina detaljer legaliserades, utan uppkommande tvister borde såsom dittills prövas i vanlig ordning.

Efter tillstyrkan av konstitutionsutskottet (utl. nr 15) biföll riksdagen det i propositionen framlagda lagförslaget.

I motionen II: 27 till 1945 års riksdag hemställde herr Persson i Stockholm m. fl., att samfällighetens rätt att bevilja bidrag till kyrkobyggen m. m. skulle upphävas. Som stöd för sin ståndpunkt anförde motionärerna, att någon skatteutjämning icke kommit till stånd och att reformen lett till slöseri med allmänna medel. I sitt utlåtande (nr 2) framhöll konstitutionsutskottet, att avsikten med 1942 års reform vore att åstadkomma en utjämning i ekonomiskt hänseende mellan huvudstadens församlingar och därigenom underlätta en framtida reglering av församlingsindelningen. Ett upphävande av samfällighetens befogenhet att bevilja anslag till församling skulle därför otvivelaktigt vara ett steg i motsatt riktning mot den dittillsvarande. Utskottet pekade vidare på att frågan om en ändring av församlingsindelningen i Stock-

holm befunne sig sedan den 11 februari 1944 under utredning inom ecklesiastikdepartementet genom tillkallad sakkunnig, kammarrådet Erik Schalling. Först sedan denna utredning verkställdts, vilket beräknades kunna ske under förra hälften av år 1946, då ytterligare erfarenhet dessutom vunnits av verkningarna av de nuvarande bestämmelserna angående den kyrkliga samfälligheten i Stockholm, kunde tidpunkten vara inne för en omprövning av frågan angående eventuell revision av förevarande bestämmelser. I överensstämmelse med utskottets avstyrkande utlåtande avslogs motionen av riksdagen.

Den 31 maj 1946 avlämnade kammarrådet Erik Schalling sin ovan nämnda utredning angående reglering av den territoriella församlingsindelningen i Stockholm (SOU 1946:54). Schallings förslag går ut på sammanslagning av två församlingar, förening av två till ett pastorat och nybildning av nio. Vad angår frågan om de ekonomiska konsekvenserna av den föreslagna regleringen framhåller utredningsmannen, att genom den kyrkliga samfällighetens tillkomst har i viss mån en utjämning skett av skattebelastningen i de olika församlingarna. Därtill kommer att under senare år en avsevärd förändring ägt rum för flera av de förut ekonomiskt svagaste församlingarna. Skatteunderlaget har sålunda ungefär fördubblats för S:t Göran och Bromma samt mer än tredubblats för Enskede och Brännkyrka. Uppenbart är, sammanfattar Schalling, att utsikterna för en lösning av indelningsproblemet nu äro betydligt ljusare än för några år sedan. Ett samtidigt genomförande av förslaget i dess helhet beräknas, med utgångspunkt från skatteunderlaget enligt 1945 års taxering, medföra en höjning av utdebiteringen i förhållande till 1945 års av 2,4 alternativt 2,2 öre per skattekrone för den kyrkliga samfälligheten. För de av förslaget berörda församlingarna skulle effekten variera från en höjning med 8 öre till en sänkning av 22 eller 23 öre per skattekrone. Schalling utgår därvid från att samfälligheten åtager sig fyra femtedelar av kostnaderna för de nya kyrkorna och församlingslokalerna.

Utskottet. Den år 1942 företagna ändringen av lagen om församlingsstyrelse i Stockholm avsåg att åstadkomma en utjämning i fråga om skattebelastningen mellan huvudstadens församlingar och därigenom underlätta en framtida reglering av den territoriella församlingsindelningen. Beträffande verkningarna av reformen ur skatteutjämnings synpunkt får utskottet hänvisa till den som bilaga till utlåtandet fogade tabellen över Stockholms församlingars utdebitering åren 1940—1947. Härav framgår att skillnaden mellan högsta och lägsta utdebitering utgjorde år 1940 36 öre per skattekrone, år 1941 59, år 1942 42,5, år 1943 48, år 1944 30, år 1945 27, år 1946 26 och innevarande år utgör 14 öre. Medeltalet för de fyra första åren, d. v. s. före ikraftträdandet av 1942 års reform, är 40,4, och för de fyra sista åren, d. v. s. efter nämnda tidpunkt, 21,5. Den genomsnittliga avvikelser från medelutdebiteringen för hela staden uppgick år 1940 till 19 %, år 1941 till 21,4 %, år 1942 till 17,6 %, år 1943 till 17,8 %, år 1944 till 9,7 %, år 1945 till 8,8 %, år 1946 till 9,2 % och uppgår innevarande år

till 8 %. Medeltalet av den genomsnittliga avvikelsen för de fyra första åren utgör 18,4 % och för de fyra sista åren 8,6 %. Den skatteutjämning församlingarna emellan, som kommit till stånd från och med år 1944, då 1942 års reform trädde i kraft, är sålunda ej oväsentlig. Den torde dock delvis bero på att skatteunderlaget i de förut ekonomiskt sett svagaste församlingarna avsevärt förstärkts.

Vad angår frågan rörande omfattningen av samfällighetens utgifter för bidrag till de enskilda församlingarna må här framhållas, att samfällighetens beslutande organ, församlingsdelegerade, år 1944 såsom riktlinjer fastställde, att bidrag tills vidare skulle beviljas till nybyggnad av kyrka, församlingshus och bostadsboställe samt sådana ombyggnader, som äro att jämställa med nybyggnader, men däremot ej till löpande underhålls- och driftskostnader.

Nu gällande kyrkliga organisation i Stockholm avviker från förhållandena i rikets övriga större städer. Särskilt må erinras om att mellan Göteborgs territoriella församlingar råder en fullständig samfällighet i ekonomiskt hänseende enligt lagen den 12 juni 1931 angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg. Nuvarande organisation i Stockholm kan enligt utskottets mening ge anledning till vissa erinringar. Det kan knappast anses tillfredsställande med en ordning, som i princip överlåter beslutanderätten i fråga om byggandet av kyrka och församlingshus m. m. åt en institution — den enskilda församlingen — medan en annan institution — samfälligheten — svarar för de erforderliga kostnaderna, låt vara att i regel samarbete förefinnes mellan de båda institutionerna vid själva beslutets fattande.

Utskottet har vidare uppmärksammat den anslagsgivning till allehanda sociala ändamål såsom fattigvård, barna- och ungdomsvård, som församlingarna i Stockholm tillämpa och som till vissa delar faller utom ramen för deras kompetens. Samma ändamål tillgodoses nu understundom med anslag från både den borgerliga och den kyrkliga kommunen, vilkas stater uppgöras oberoende av varandra. En dylik dualism kan lägga hinder i vägen för en enhetlig och planmässig behovsprövning på förevarande område. Olägenheten härav lärer emellertid i Stockholm, liksom i riket i övrigt, kunna undanröjas genom att församlingarnas anslagsbeslut i förekommande fall överklagas. Där så skett ha, såvitt utskottet känner till, anförda besvär bifallits. Ifrågavarande dualism skulle även upphävas, därest det första av kammarrådet Wohlins förslag till lösning av den kyrkligt-kommunala organisationen i huvudstaden förverkligades.

Wohlins första förslag avsåg som ovan angivits hela den kyrkligt-kommunala budgetens hänläggande under stadsfullmäktiges beslutanderätt. Någon anledning att vidtaga en reform av denna innebörd endast för Stockholms del finnes dock enligt utskottets mening icke. Frågan om den borgerliga kommunens övertagande av den kyrkliga kommunens samtliga ekonomiska angelägenheter har i sitt större sammanhang flera gånger och senast år 1943 varit föremål för riksdagens behandling men alltid fallit. Vid sistnämnda tillfälle uttalade konstitutionsutskottet (utl. nr 1), att en sådan reform skulle

medföra, att blott ett ganska litet antal ärenden bleve kvar under församlingarnas vård, vilket skulle leda till den kyrkliga kommunens försvinnande och uppgående i den borgerliga; en åtgärd med sådana konsekvenser ansåge sig utskottet för sin del icke kunna förorda. Då frågan nu väckts endast för Stockholms del, saknar utskottet anledning att taga ställning till den i hela dess vidd.

Vad nu anförts talar emellertid icke mot en lösning av förevarande fråga i enlighet med Wohlins andra alternativ, en total samfällighet i ekonomiskt hänseende mellan Stockholms församlingar med gemensam kyrkofullmäktigerepresentation. En sådan ordning skulle enligt utskottets mening ej behöva lägga hinder i vägen för det lokala församlingsarbetet. Såsom förut framhållits föreligga också avgörande skäl för en revision av nu gällande bestämmelser rörande den kyrkligt-kommunala organisationen i huvudstaden. En centralisering av hela den kyrkligt-kommunala budgeten lär emellertid även medföra vissa nackdelar, betingade av de för storstäderna speciella svårigheterna att vidmakthålla den enskildes intresse för kommunala angelägenheter. Såsom ovan angivits söker den nu påtagliga utjämningen av skattebelastningen mellan huvudstadens församlingar i viss mån sin orsak i det stigande skatteunderlaget i de tidigare ekonomiskt sett svagaste församlingarna. Därest denna utveckling skulle fortsätta, synes en kommande utredning av den kyrkliga organisationen i Stockholm även böra taga under omprövning, huruvida en återgång skulle kunna vara möjlig till den tidigare ordningen med full beslutanderätt i alla anslagsfrågor för den enskilda församlingen, måhända med undantag för de kyrkliga befattningshavarnas avlöning.

Frågan om den kyrkliga organisationen i Stockholm står emellertid i nära samband med spørsmålet om en reglering av den territoriella församlingsindelningen i huvudstaden, varom förslag nyligen framlagts av **kammarrådet Schalling**. Dennes utredning befinner sig enligt vad utskottet inhämtat för närvarande på remiss. Innan slutlig klarhet vunnits om hur den kommande församlingsindelningen i Stockholm skall gestalta sig, bör någon utredning av frågan angående den kyrkligt-kommunala organisationen i Stockholm icke företagas. Under sådana förhållanden kan utskottet icke tillstyrka bifall till motionerna.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,
att förevarande motioner icke måtte till någon riksdagens
åtgärd föranleda.

Stockholm den 17 april 1947.

På konstitutionsutskottets vägnar:

HARALD HALLÉN.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Jones Erik Andersson, Gottfrid Karlsson*, Karl August Johanson, Elmgren*, Björck, Lindén, Gustavson, Hjalmar Nilsson, fru Alm och herr Arrhén*; samt

från andra kammaren: herrar Hallén, Fast*, Pettersson i Norregård, Nilsson i Göteborg, Kyling, Norén, Lindmark, Dickson*, fru Björck* och herr Larsson i Stockholm.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservationer:

1) av herrar *Lindén* och *Nilsson* i Göteborg, som inom utskottet yrkat, att utskottet i anledning av förevarande motioner skulle hemställa, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning av den organisatoriska regleringen av de kyrkliga primärkommunerna i Stockholm, främst med hänsyn till önskemålet att den kyrkligt-kommunala budgeten lägges under stadsfullmäktiges beslutanderätt.

2) av herrar *Larsson* i Stockholm, *Björck*, *Gustavson*, *Arrhén*, *Kyling*, *Lindmark* och *Dickson*, som ansett, att utskottets yttrande bort ha följande lydelse:

Utskottet. Den år ——— avsevärt förstärkts.

Vad angår ——— underhålls- och driftskostnader.

Frågan om den kyrkliga organisationen i Stockholm står i nära samband med spörsmålet om en reglering av den territoriella församlingsindelningen i huvudstaden, varom förslag nyligen framlagts av kammarrådet Schalling. Dennes utredning befinner sig enligt vad utskottet inhämtat för närvarande på remiss. Innan slutlig klarhet vunnits om hur den kommande församlingsindelningen i Stockholm skall gestalta sig, bör någon utredning av frågan angående den kyrkligt-kommunala organisationen i Stockholm icke företagas. Under sådana förhållanden kan utskottet icke tillstyrka bifall till motionerna.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motioner icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Bil.

Stockholms församlingars utdebitering i öre per skattekrona för uppbörd åren 1940—1947.

F ö r s a m l i n g	Före församlingsdelegerades tillkomst					Efter församlingsdelegerades tillkomst (inkl. samfällighetens utdebitering)				
	1940	1941	1942	1943	Medeltal 1940—1943	1944	1945	1946	1947	Medeltal 1944—1947
Storkyrko.....	70	77	80	80	76·8	56	51	53	50	52·5
Klara.....	39	40	48	47	43·5	44	47	44	42	44·3
Kungsholms.....	35	39	47	42	40·8	46	42	46	44	44·5
S:t Görans.....	47	47	48	50·5	48·1	51	49	45·5	41·5	46·8
Adolf Fredriks.....	63	94	74	68	74·8	48	56	53·5	48	51·4
Gustav Vasa.....	57	59	63	61	60·0	56	54	53	47	52·5
Matteus.....	43	45·5	56	47·5	48·0	45	45·5	46·5	43	45·0
Jakobs.....	34	35	37·5	39	36·4	47	45	43	41	44·0
Johannes.....	63	66	73	87	72·3	74	69	69	50	65·8
Engelbrekts.....	56	56	56	56	56·0	56	52	52	47	51·8
Hedvig Eleonora.....	58	51	56	52	54·3	49	49	45	42	46·3
Oscars.....	38	36	44	43·5	40·4	48·5	46	46	43·5	46·0
Katarina.....	48·5	54	51·5	50	51·0	49·5	46	45	43	45·9
Sofia.....	46	48	58	53	51·3	56	54	54	52	54·0
Maria.....	61	64	74	69	67·0	62	55	59	55	57·8
Högalids.....	56	56	56	56	56·0	56	52	50	51	53·3
Brännkyrka.....	57	57	71	57	60·5	48	46	46	41	45·3
Enskede.....	50·5	50·5	56·5	55·5	53·3	50	44·5	49	49	48·1
Bromma.....	41	41	47	43	43·0	51	48	49	45	48·3
Hela staden (medelutdebitering).....	48	50	54	52	51	51	49	49	45	48·5
Samfälligheten.....	—	—	—	—	—	30	28	28	26	28
Differens mellan högsta och lägsta utdebitering	36	59	42·5	48	40·4	30	27	26	14	21·5
Genomsnittlig avvikelse från medelutdebiteringen för hela staden.....	19 %	21·4 %	17·6 %	17·8 %	18·4 %	9·7 %	8·8 %	9·2 %	8 %	8·6 %

Konstitutionsutskottets utlåtande nr 14.